

Karel Van den Bosch
Hoofdredacteur

Het vierde nummer van de jaargang 2009 van het *Tijdschrift voor Sociologie* bevat drie artikels. Twee van de drie artikels komen voort uit de Acco-Prijs van de Vereniging voor Sociologie. Pas afgestudeerden die minstens onderscheiding haalden op hun eindverhandeling, kunnen voor deze Prijs op basis van die eindverhandeling een artikel indienen. Zoals steeds wordt het artikel van de winnaar gepubliceerd. De redactie feliciteert Hanno van Eldik met het winnen van de Prijs voor zijn artikel 'Rolconflict en het tweede kind. De invloed van opleidingsniveau, genderrollen en gezinsbeleid op tweede geboorteprogressie in Europa'. Daarnaast bleek ook de inzending van Pieter-Paul Verhaeghe – na enige bewerking – publicatiewaardig. Het derde artikel in dit nummer is van de hand van een meer ervaren onderzoeker, namelijk Koen van Eijck.

We sluiten deze jaargang af zonder themanummer. Door een samenloop van omstandigheden is het geplande themanummer niet kunnen doorgaan. Voor de jaargang 2010 staat echter een themanummer op stapel. U zult ook merken dat er in dit nummer geen boekbesprekingen staan. Dit betekent overigens niet dat deze jaargang in zijn geheel minder boekbesprekingen bevat dan vorige jaargangen – dan was er immers steeds een themanummer, waarin geen boekbesprekingen werden gepubliceerd.

De bekroning van het artikel van Hanno van Eldik is zeer terecht. Het betreft een uiterst belangrijke en actuele materie: de combinatie van betaalde arbeid en zorg voor kinderen. Meer inzicht in de factoren die deze combinatie vergemakkelijken dan wel moeilijker maken is cruciaal, gegeven de toekomstige vergrijzing en de gewenste stijging van de arbeidsparticipatie onder het kleinere aantal actieven. Ten tweede is zijn artikel een toonbeeld van zorgvuldige analyse en interpretatie. Hij heeft een goed oog voor de manieren waarop diverse achtergrondkenmerken en attitudes inzake de rolverdeling binnen het huishouden de progressie naar het tweede kind (gegeven dat de vrouw al een kind heeft) kunnen beïnvloeden en de interactie-effecten die hierbij een rol kunnen spelen. Omdat de analyse een groot aantal landen betreft, kan hij ook de effecten van het gezinsbeleid analyseren. Van Eldiks studie is opmerkelijk complementair aan het artikel waarmee Mieke

Jansen vorig jaar de Acco-Prijs won, dat de timing van het eerste kind op basis van Belgische gegevens behandelde.

Een van de, wat men noemt, gestileerde resultaten uit sociaal onderzoek is dat mensen met een partner gelukkiger en gezonder zijn dan mensen zonder partner, en ook langer leven. Pieter-Paul Verhaeghe en Bart Van de Putte tonen aan dat dit 'deficitparadigma' voor jongeren niet altijd opgaat. Mannen tussen 18 en 25 jaar met een partner hebben meer kans op depressiviteit dan mannen in die leeftijdsgroep zonder partner. Voor vrouwen geldt het omgekeerde. Zij suggereren dat dit komt doordat het hebben van een vast lief voor vrouwen meer overeenkomt met het sociale verwachtingspatroon dan het geval is voor mannen, zodat het vinden van een partner bij vrouwen stress wegneemt maar bij mannen juist doet toenemen. Hun resultaten wijzen er bovendien op dat sociale steun van vrienden, tenminste voor een deel, het ontbreken van een partner kan compenseren.

Ook Koen van Eijcks artikel is tamelijk origineel van opzet. Hij gaat na welke factoren een voorkeur voor traditionele versus moderne kunst kunnen verklaren. Eén van zijn hypothesen is dat katholieken de traditionele kunststijlen meer zullen waarderen, terwijl vrijzinnigen liever naar moderne kunst kijken. Daarnaast kijkt hij ook naar maatschappelijke oriëntaties, waarbij hij vermoedt dat solidariteit en communitarisme positief samenhangen met belangstelling voor traditionele kunst, terwijl de aanhangers van expressief individualisme de moderne kunst prefereren. Utilitair individualisten zouden niets interessant vinden. De waardering voor diverse kunststijlen werd gemeten aan de hand van een aantal afbeeldingen van kunstwerken. Deze verwachtingen worden ten dele bevestigd. Katholieken waarderen inderdaad traditionele kunst, maar vrijzinnigen doen dit ook. De ongelovigen en onverschilligen vinden eigenlijk geen enkele van de getoonde kunststijlen interessant. Overigens verdwijnen deze verbanden grotendeels wanneer wordt gecontroleerd voor diverse achtergrondvariabelen. Van Eijcks slotconclusie is dan ook dat de voorkeuren voor kunststijlen grotendeels terug te voeren zijn op *the usual suspects*: leeftijd en cultureel kapitaal.